

OTOČE VOLIN TE

Je li to novi *Novi val*, s novim poletom, ovaj put kreće iz srca Jadrana, a ne ispod Zagrebačke gore?!?

Max iz *Šomazgoona*, čovjek koji je 30 godina na stageu (još od prve postave *Filma*), biševski koncert ocjenjuje najljepšim u životu! Dok je svojim klincima doma, kad se vratio na Zrinjevac, pokazivao na karti gdje je to bio koncert, tek je tada shvatio iz kakve se nemoguće misije vratio! Od kad vrište električne gitare i postoje VIS-ovi, u Hrvatskoj nitko nije prašio tako daleko: na posljednjem rubu Jadrana, u Portu na Biševu!

Kako da nakon požara i kad prođe sezona Biševo, kao i svi drugi otoci, ne utone u zimski mrak i muk? Kako se podsjetiti onih pustih obećanja, od **Raćanovih**, županijskih i sitnih lokalnih, svih onih koji su se promptno slikali na izgorenom Biševu?

Šomazgoon je pred ljeto izletio s novim CD-om, proročanski nazvanim *Velegradele*: ove vrele, suhobarutne sezone, otoci su bili na gradelama. Gorilo je na sve strane, ponovo i nanovo. Hvar je, primjerice, gorio mjesec i po dana, sa sjevera na jug pa s juga na sjever pa ponovo, kao kad okrećeš one duple gradele.

Biševo je u hrvatskoj javnosti i u srcima svih koji poznaju Jadran postalo simbol sveopćeg sranja, sve naše nemoći, svih ljetnih paleži i gareži. Kaos je dobio katastrofu.

Biševo je simbol otočne tuge i žalosti. Od svih onih koji su morali uteći s ovog raja na zemlji – nitko se ne vraća! Pokušavam shvatiti osjećaje Bišovjora u tuđini: ako se vrate i država ih ponovo zajebe, mogli bi završiti na drugom otoku, na Rabu ili Ugljanu...

Max i **Žan**, trubadur iz Postira, poželjeli su baš na Biševu snimiti spot za pjesmu *Zatočen*, a kako su u spotu htjeli okupiti svoje stare prijatelje – **Tovareću mužiku** iz Sali s Dugog i **Gegota** iz Hvara – zašto u Portu ne održati koncert svetog trojstva novog otočnog vala?! To je bilo lako zamisliti, a Max je znao tko jedini na Visu to može i provesti: **Alternatura**.

Pino, direktor Alternature, iskusni je pilot paraglider, ronilac sa 100-metarskim zaronima i kapetan gajete falkuše. **Dado** je, među ostalim, dovezao bend

iz Zagreba, vratio ih nazad, svoju kuću u Portu stavio svima na raspolaganje i uspio nagovoriti brodare da krenu u avanturu. Dado se ponosi adresom na novoj osobnoj iskaznici: **Biševo bb!**

Pino i Dado su časnici komičkih vatrogasaca: dok su druge agencije besramno zarađivale vodeći turiste u Modru špilju, njih su dvojica gasili požar. Pino je jedne noći sam, s motornom pilom, probio kroz šumu 100 metara usjeka. Dado je tri dana i dvije noći vodio momke iz Četvrte brigade!

Pisac ovog izvješća prvi se iz Alternature probio na Biševo u četvrtak, 11. rujna, po već uzavrelom Biševskom kanalu. Na starom leutu kapetana **Lucija** sa Sveca bili su još, uz razglas i instrumente, Max, Žan i **Boris Lainer** od *Mazgoona*, snimatelj spota **Čače** i njegova lijepa **Alma** te **Ivana** i **Stipe**, komička logostika.

U petak ujutro je, s biševskom *Prugom*, najdaljom brodskom linijom u državi, trebao stići ostatak benda i **Gego**. Malo je tko vjerovao da će, po ovakvom vremenu, **Tovareća mužika** uopće krenuti iz 70 milja dalekog Sali.

Tramuntana je u petak podivljala! More 5! Složilo se: spot za pjesmu Zatočen snimamo zatočeni na Biševu. Sa vrha Trešnjavca, klifa na južnoj strani otoka, vidimo Palagružu, vrhove Gran Sassa, Majelu na Monte Garganu! Max i ja spuštamo se do vrha Gatule, stotinjak smo metara od mora, a mokri! Tako puše i takve se bote valjaju da već nabrajamo tko će sve sutra biti na koncertu: **Biserka**, **Krešo**, **Stipe** i **Lukrecija** iz Porta, **Živko**, **Nikica** i **Slovenac** iz Sarbunore, mi, Biserkina unuka s prijateljicom, a zvat ćemo i **Nikota** i **Odesu** iz Mezzoporta.

Subota je osvanula tmurna, a vjetar i more tek su se toliko smirili da se probije Pruga. Stigli su trubač Igor, basista Stanko, Gego sa curom i desetak najodvažnijih Komižana. Pruga je odmah utekla za Komižu. Javlja nam: na pola ju je kanala jedna bota, visoka kao brdo, skoro potopila! Ali, ispisujemo zadnji čisti plakat i lijepimo ga na vrata restorana Porat, ispred kojeg smo namjestili razglas. Piše: BIT ĆE KONCERT JER – OTOČE, VOLIM TE! Što je sa Tovarećom?

Poklopilo im se da su te subote na Vis putovali zadarski srednjoškolci na nekakvo takmičenje pa se njih 17 iz Sali ubacilo na taj izvanredni hidrokrilac. I onda je Tovareća mužika u rano subotnje popodne banula na komičku Rivu! Zove me Dado:

- Ovo je čudo! Digli su cilu Komižu, uletili ispid *Ribljeg*, u *Speeda*!

Nagovoriya san **Aldota**! Krećemo za pet minuti sa *Borovikom*! Javi svima da dolazi i Tovareća!

Uletjeli su u Porat s velikom zastavom *Peace*, malo se skockali i onda ruknuli. Stipe je, kad su zagrmili u restoranu, pomislio da će pasti krov! Tko ih nije doživio, tko nije osjetio grmljavinu njihovih bubnjeva, klopot starih pegli punih žala i riku rogova – taj ne može znati koliko može naježiti ta iskrena, vrlo, vrlo snažna Dugootočna mantra! I koji su to vrazi u predvodniku **Duji?**! I što mu daje snagu i inspiraciju za taj ludi ples? A svi ga slušaju!

U pet popodne još je uvijek u Portu izvođača bilo više od publike! Ali, vjetar je počeo slabiti...

Momci iz Tovareće donijeli su na Biševo tri sadnice maslina. U kasno popodne krenuli su na Poje, na vrh Biševa. Dok je sunce zapadalo iza Sveca, a 17 se mladih Saljana, u bijelim košuljama, jedan po jedan penjao uzbrdo kroz crnu, izgorenu šumu, znao sam: Dogodilo se! Da si sve ovo režirao godinu dana, ovakva ti slika ne bi pala na pamet!

Kod barba **Luke** su u vrtu posadili prvu sadnicu, ispred Crkve drugu, a kod barba **Jereta** treću. Na maslinu pred Svetim Silvestrom pazit će teta **Dina**. I kod Luke i kod Jereta pala je pisma i ništa nije bilo falšo. Kako god iznenada banu, glasni i na prvi pogled, hm, čudni, toliko brzo i osvajaju svojom zajebancijom. A gore, pak, na vrhu Biševa, makar su domaćini nedavno spašavali i kuće i živu glavu, uvijek su otvorena sva vrata. Da nije padala noć i da nas nije zanimalo što je u Portu, pjevalo bi se do ujutro.

Tovareća mužika na komiškoj Rivi bila je kap koja je prelila čašu! Mladež je, znajući tko je već na Biševu, s odlaskom Tovareće osjetila kakva se posebna večer sprema. A more se smirilo, vjetar skroz pao.

Na povratku sa Poja, u noći, otvorio nam se pogled na Porat. Dolje je, na Rivici, dok smo mi sadili masline, pristalo desetak brodova! Stiglo je 200 ljudi! Ruknuli su s brda rogovi i bubnjevi, siguran sam, čulo se do Sveca!

Guštao sam prepoznavajući Višane, Splitsane, Zagrepčane, furešte sa svih strana svijeta. Šomazgooni su prašili četiri sata, kalafat Tonko iz Komiže u transu je

izrekao dvije pjesme, a Gego? Gego se vratio! Svi su skakali na Biševo je naša mila majka i na Avanti Mojca, avanti Terme...

Koncert je bio na vrijeme i uredno prijavljen ali se policiji nije dalo izvaljati do Biševa. Redari nisu imali ni najmanjeg posla. Svi su, valjda, osjećali kako nema nikakvog smisla probiti se na posljednji rub Jadrana i u ovakvoj arkadijskoj noći izazvati bilo kakvo sranje. Uživajući na kraju plaže, odakle se sve vidi, u ovom blaženom veselju, pomislih na tog viškog *Fantoma slobode*, koji je čas blizu čas tako daleko ovom arhipelagu. Preostala viška mladost zaslužila je ovakvu slobodnu noć na rubu svog sjebanog zavičaja!

U nedjelju, nakon čišćenja plaže, a prije evakuacije, Max zaključuje: Nastavljamo s Otoče, volim te!, s istim gostima u Zagrebu, u studenom. Za Svetog Nikolu smo u Podšpilju, za Poklada na Lastovu, za Uskrs na Hvaru! Ovo ne smije stati!

Žan dodaje: Ovo je tako čisto i dobro da iza ovoga treba stati predsjednik **Mesić!**

Sponzori? Ako su **VIP** i **HT** unakazili toliko otoka, neka nešto impulsa pruže u depresivne otočne zime!

Akciju na Biševu pomogli su Grad Split, udruge Sunce i Zelena akcija, Stipe iz Porta, Pjerino iz Komiže. Brodarima kapa doli! Svi izvođači nastupili su besplatno. Tovarećoj muziki iz Sali najveća hvala! Dugujemo im posjet s falkušom. Ako dođemo, obećali su nas dočekat. Eto kako je biševski fenix, među ostalim, pomogao oživljavanju stoljetne veze između Komiže i Sali! A stari bi sigurno nogu dali da je sve gotovo i bez nade!

U Komiži, 24. rujna

Zoran Franičević